

Anexă la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr...../.....

PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

GHID SPECIFIC PRIVIND REGULILE ȘI CONDIȚIILE APLICABILE FINANȚĂRII DIN FONDURILE EUROPENE AFERENTE PNRR ÎN CADRUL APELULUI DE PROIECTE - ACTUALIZAREA PLANURILOR DE MANAGEMENT APROBATE
PNRR/2024/C2/3.1

COMPONENTA C2 - PĂDURI ȘI PROTECȚIA BIODIVERSITĂȚII

INVESTIȚIA 3:

Actualizarea planurilor de management aprobate și identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030

SUBINVESTIȚIA 3.1:

Actualizarea planurilor de management aprobate

IMPORTANT

Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare pentru apelul de proiecte cu titlul PNRR/2024/C2/3.1, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din fonduri europene aferente PNRR.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte să consultați periodic pagina de internet <http://anap.gov.ro/>, pentru a urmări eventualele modificări/interpretări ale condițiilor specifice, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor europene aferente PNRR.

Cuprins

1	INFORMAȚII OBIECTIV DE INVESTIȚII	3
1.1	PILONUL, COMPONENTA, OBIECTIVUL GENERAL, DEFINIȚII	3
1.2	INFORMAȚII DESPRE APELURILE DE PROIECTE	9
1.3	ACTIVITĂȚILE SPRIJINITE ÎN CADRUL INVESTIȚIEI	9
1.4	SOLICITANȚI ELIGIBILI	10
1.5	ALOCAREA APELULUI DE PROIECTE	14
1.6	INDICATORII APELULUI DE PROIECTE	15
2.	AJUTOR DE STAT	16
3.	EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR	17
4.	ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR	33
5.	DEPUNEREA ȘI COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE	36
5.1.	MODALITATEA DE DEPUNERE A CERERILOR DE FINANȚARE	36
5.2	LIMBA UTILIZATĂ LA COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE	36
5.3	CEREREA DE FINANȚARE ȘI ANEXE	36
5.4	SEMNAAREA CERERII DE FINANȚARE ȘI A DOCUMENTELOR ANEXATE	37
	RENUNȚAREA LA CEREREA DE FINANȚARE	38
6	CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR	38
6.1.	CONTRACTAREA PROIECTELOR	38
6.2.	IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA PROIECTELOR	39
7	FINANȚAREA CHELTUIELILOR ELIGIBILE	40
7.	PREVENIREA, VERIFICAREA ȘI CONSTATAREA NEREGULILOR	43
8.	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	43
9.	ANEXE	43

1 INFORMAȚII OBIECTIV DE INVESTIȚII

1.1 Pilonul, componenta, obiectivul general, definiții

Pilonul I. Tranziția verde

Componenta C2 : PĂDURI ȘI PROTECȚIA BIODIVERSITĂȚII face parte din Pilonul I. Tranziție verde

Obiectivul acestei componente este de a armoniza practicile de management forestier cu cele privind conservarea biodiversității și protejarea mediului și asigurarea tranziției către o Europă neutră din punct de vedere climatic prin crearea de noi suprafețe acoperite cu păduri și refacerea habitatelor degradate. În special, componenta vizează

- Combaterea eficientă a tăierilor ilegale de arbori, creșterea suprafeței acoperite cu păduri și a contribuției sectorului forestier la atingerea țintelor europene privind clima și biodiversitatea, inclusiv prin reforma sistemului de management și a celui de guvernanță în domeniu,
- Consolidarea sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea facilitării implementării măsurilor active de conservare stabilite, prin raportare la obiective specifice de conservare pentru habitate și specii, precum și a Strategiei Europene privind biodiversitatea

Se preconizează că măsurile incluse în componentă vor aborda unele provocări evidențiate în recomandarea specifică țării de a concentra investițiile asupra tranziției verzi și a tranziției digitale, în special asupra infrastructurii de mediu, printre altele (Recomandarea specifică 4 din 2019 și Recomandarea specifică 3 din 2020). Se preconizează că nicio măsură din cadrul acestei componente nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852, ținând seama de descrierea măsurilor și a etapelor de atenuare prevăzute în planul de redresare și reziliență în conformitate cu Orientările tehnice DNSH (2021/C58/01).

Componenta 2 vizează 2 reforme și 5 investiții în conformitate cu prevederile PNRR, așa cum au fost prevăzute prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României Bruxelles, 27.9.2021 COM(2021) 608 final¹, cu modificările și completările ulterioare².

Reforma 2. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficiente a Strategiei Europene privind biodiversitatea

Obiectivul acestei reforme este de a operaționaliza cadrul actual de desemnare a ariilor naturale protejate, în special prin instituirea unui mecanism de corelare a legislației specifice diferitelor sectoare de activitate cu impact asupra biodiversității, respectiv educație, agricultură, silvicultură, cinegetică, turism, organizarea teritoriului, transporturi și energie, astfel încât prevederile sectoriale specifice să nu afecteze / restricționeze punerea în aplicare a măsurilor de conservare prevăzute în planurile de gestionare a ariilor naturale protejate.

În vederea implementării acestei măsuri, este necesară realizarea unei baze de date naționale aferentă distribuției spațiale, stării și parametrilor de conservare pentru speciile și habitatele din ariile naturale protejate pe baza actualizării datelor din planurile de management.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52021PC0608>

² <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/3b8dd96a5d1d9695829329ea8f21c03a.rar>

Reforma 2 cuprinde 3 investiții. Prin prezentul ghid specific se acordă finanțare pentru realizarea țințelor cuprinse în Investiția 3, Subinvestiția 3.1.

Investiția 3. Actualizarea planurilor de management aprobate și identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030

Subinvestiția 3.1. Actualizarea planurilor de management aprobate

Obiectiv general: Consolidarea sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea facilitării implementării măsurilor active de conservare stabilite, prin raportare la obiective specifice de conservare pentru habitate și specii.

Obiectiv specific: actualizarea planurilor de management aprobate pentru cel puțin 250 de arii naturale protejate.

Planurile de management vor fi actualizate în conformitate cu Ghidul de elaborare a planurilor de management și cadrul metodologic agreat cu CE în 2020 pentru detalierea obiectivelor specifice de conservare pentru habitate și specii, aspecte integrate în Ghidul de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate, aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023, Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 375 din 03 mai 2023. Se va acorda prioritate ariilor naturale protejate potențial afectate de proiectele de infrastructură pentru care România s-a angajat, în conformitate cu legislația UE relevantă, să colecteze în continuare date în vederea detalierei obiectivelor de conservare pentru habitate și specii, inclusiv specii de păsări migratoare.

Contextul apelului:

Planul de management al unei arii naturale protejate reprezintă documentul care descrie și evaluează situația actuală a ariei naturale protejate, definește obiectivele, precizează acțiunile și măsurile de conservare necesare și reglementează activitățile care se pot desfășura pe teritoriul ariilor naturale protejate, în conformitate cu obiectivele de management.

Realizarea unui plan de management prevede existența măsurilor de conservare și de management care se vor aplica sau implementa în aria naturală protejată, precum și principalele consecințe socio-economice ale măsurilor de conservare implementate.

Astfel, procesul de elaborare a unui plan de management presupune realizarea meticuloasă, precisă și completă a mai multor studii, respectiv:

- Studiu de cartare, inventariere și evaluare a speciilor și habitatele de interes conservativ; interrelații între specii/habitat;
- Studiu privind identificarea presiunilor și amenințărilor asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ;
- Studiu privind evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ ;
- Studiu privind stabilirea obiectivelor și/sau măsurilor de conservare și de management (trebuie să țină cont de studiile de mai sus);

- Hărți /seturi de date geospațiale (GIS): ecosistemelor, distribuției speciilor, habitatelor, UAT-urilor, utilizării terenurilor.

Pornind de la principiile conservării diversității biologice, ameliorării și refacerii ecosistemelor și peisajelor degradate, conservării și valorificării calității mediilor naturale, dezvoltării durabile, ameliorării calității vieții și asigurării coerenței managementului, dezvoltării armonioase a ecosistemelor naturale, opiniei generale unitare, respectării autonomiei locale, integrării și informării populației în acțiunile desfășurate trebuie menționat că **lipsa unui plan de management sau elaborarea sau actualizarea sa defectuasă poate conduce la posibilitatea degradării sau pierderii valorilor ariei naturale protejate și totodată, prin raportarea unor date inexacte sau incomplete, la pierderea sau blocarea unor proiecte majore de investiții necesare dezvoltării durabile a comunităților concomitent cu pierderea unor veritabile active naturale specifice biodiversității.**

Astfel, contextul realizării de către diverși elaboratori ai planurilor de management din ultimii 10 ani arată vulnerabilități majore în ceea ce privește măsurile de conservare propuse, studii insuficient fundamentate, sau elaborate fără cercetări extinse în teren, o aplecare axată în special pe aspecte cantitative de paginație excesivă a planurilor de management și nu asupra unor aspecte calitative care țin de fidelitatea informației. Astfel de planuri de management au un impact direct asupra perpetuării lipsei informațiilor precise privind mărimea populațiilor speciilor de plante și animale de interes conservativ, precum și localizarea lor precisă ceea ce conduce la elaborarea unor măsuri de conservare neadecvate speciilor sau habitatelor aflate în faze sezoniere. Totodată, într-un astfel de context, nu poate fi asigurată gestionarea durabilă a habitatelor, mai ales pentru cele care nu se află în stare favorabilă de conservare și pe cale de consecință nu pot fi stabilite măsuri eficiente de administrare, îngrijire, exploatare rațională și regenerare.

Concret, lipsa planurilor de management pentru arii naturale protejate dar și întocmirea defectuoasă a acestora de către diverse entități private a condus România aproape de a pierde finanțări de ordinul miliardelor de euro pentru investiții majore de infrastructură.

Deși au avut la dispoziție o sumă de peste 190 milioane de euro prin Programul Operațional Sectorial Mediu și peste 50 de milioane de euro prin Programul Operațional Infrastructură Mare entitățile private nu au avut capacitatea de a elabora planuri de management pentru arii naturale protejate aflate în administrarea/custodia lor iar cele elaborate nu au fost în concordanță cu exigențele solicitate de către Comisia Europeană - DG Environment.

Astfel, din cauza acestor inadvertențe și lipsei obiectivelor de conservare pentru ariile naturale protejate cu sau fără plan de management care era în obligațiile administratorilor/custozilor de a fi elaborate, la sfârșitul anului 2019, **România s-a aflat în riscul major de a pierde finanțarea pentru cel mai important proiect rutier al țării și anume Autostradă Sibiu-Pitești, estimată la o valoare de 3,3 miliarde de euro, fiind transmisă o scrisoare de clarificare pentru aceste aspecte din partea CE.**

Având în vedere solicitările transmise de către membri Comisiei Europene cu privire la aplicarea Directivei Habitate în proiectele de investiții din România referitor la proiectul de infrastructură Autostrada Sibiu-Pitești, în care Membrii Comisiei au solicitat din partea României un Plan de acțiune privind aprobarea normelor de implementare a obiectivelor de conservare pentru ariile

naturale protejate care au plan de management aprobat și de elaborare a setului de măsuri minime de conservare / obiective specifice premergătoare aprobării planului de management pentru ariile naturale protejate.

Astfel, ca urmare a obiectivelor asumate de către ANANP cu reprezentanții CE, este necesară stabilirea unui cadru comun privind luarea deciziilor la nivel instituțional pentru evitarea blocării proiectelor finanțate din fonduri europene, reieșind necesitatea evaluării calitative a planurilor de management, precum și lipsa feedback-ului din partea elaboratorilor.

Ținând seama de situația în care ne aflăm în ceea ce privește întârzierea elaborării și aprobării planurilor de management, majoritatea termenelor de avizare sunt prelungite, amânate sau chiar blocate din cauza lipsei de cooperare și comunicare a elaboratorilor/beneficiarilor, în mare parte entități private. Concret, elaborarea de către entitățile private a planurilor de management comportă o serie de neajunsuri dintre care amintim:

- Nu există un control, sancțiuni pentru lipsa calității livrabilelor consultantilor/expertiilor, nu există cerințe clare pentru experți atunci când firmele private îi contractează.
- Calitatea informației/datelor colectate de pe teren este insuficientă sau tratată superficial
- Multe situații de plagiat (ex: habitate și specii care se sunt precizate într-un plan de management din nord-ul României, se regăsesc într-un plan de management din sud-estul țării, care în mod normal nu au cum să existe, nefiind specifice zonei de câmpie etc)
- Insuficienta competență a experților.
- Întârzieri nejustificate în raportări/livrabile/corecturi/răspunsuri în cadrul procedurii de avizare care duc la nerespectarea termenelor legale pe care autoritățile implicate trebuie să le respecte.

Necesitatea și oportunitatea apelului: Având în vedere dificultățile întâmpinate în decursul anilor cu entitățile private în ceea ce privește calitatea planurilor de management elaborate de către acestea, lipsa sub aspect calitativ și cantitativ a experților/angajaților acestor entități, îngreunarea sau blocarea totală a procedurilor de avizare a unor planuri de management defectuos întocmite, arată un pseudo-eșec al pieței în ceea ce privește obligațiile României în domeniul conservării biodiversității.

Date fiind aceste evoluții nefaste sub aspect calitativ al planurilor de management, se urmărește schimbarea paradigmei realizării planurilor de management prin aducerea în procesul de elaborare a unor instituții publice unanim recunoscute ca deținătoare de competențe, know-how, expertiză, experiențe și rezultate în domeniul cercetării respectiv, universități, Academia Română, Academia de Științe, Agricole și Silvicultură și institute de cercetare, muzee pentru a contribui la buna dezvoltare a activității în domeniul biodiversității și elaborării planurilor de management sau a actualizării acestora în contextul dat.

Entitățile private cu rezultate recunoscute în domeniul conservării biodiversității sunt încurajate să se alăture acestui demers de restartare a procesului de actualizare a planurilor

de management, urmărindu-se astfel, ca prin activități specifice aferente monitorizării și raportării parametrilor de biodiversitate referitori la identificarea și monitorizarea stării de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de interes conservativ cu prioritate în ariile naturale protejate să se implementeze eficient proiecte de dezvoltare socio-economică cu finanțare rambursabilă sau nerambursabilă.

În concluzie: În acest moment, având în vedere că realizarea sau actualizarea unui plan de management se finanțează prin programe de finanțare nerambursabilă (PDD) sau rambursabilă (PNRR) gestionate de MMAP, în calitate de ordonator principal de credite și coordonator de reformă, sau de către instituțiile subordonate MMAP, piața serviciilor de elaborare a planurilor de management este una situată într-un context de piață imperfectă și arătând simptomele clare ale unui eșec evident al pieței atât pe partea de cerere, cât și pe partea de ofertă, respectiv: situația de monopson al MMAP, fiind singura entitate care contractează servicii de elaborare sau actualizare a planurilor de management, iar pe partea de ofertă, un număr redus de operatori economici cu o capacitate redusă de a oferi în timp util (data de 30.06.2026, este data limită pentru implementarea PNRR) actualizarea planurilor de management aprobate pentru 250 de arii naturale protejate.

Având în vedere constrângerile, evoluțiile nefavorabile recente, eșecul pieței, blocajele generate în circuitul de elaborare/actualizare și avizare, precum și riscul major de pierdere a finanțării prin PNRR, precum și riscul de a pierde finanțarea pentru o serie de proiecte majore de infrastructură, **este nevoie de schimbarea paradigmei prin introducerea unor actori instituționali unanim recunoscuți ca deținători de know-how, expertiză și personal calificat în procesul de actualizare a planurilor**

În sensul prezentului ghid de finanțare, termenii și expresiile de mai jos se definesc astfel:

- a) Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) - Instituție publică cu personalitate juridică ce funcționează în subordinea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP), desemnată ca Agenție de implementare a proiectelor cu rolul de a implementa investițiile din cadrul Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) în numele coordonatorului de reforme și/sau investiții (MMAP), în baza acordului de implementare nr. 70158/03.06.2024;
- b) beneficiarul finanțării - solicitantul de finanțare căruia i-a fost aprobată cererea de finanțare depusă în cadrul apelului de proiecte și care a încheiat un contract de finanțare cu ANANP;
- c) cerere de finanțare - cererea completată și transmisă de solicitantul de finanțare în cadrul apelului, în vederea obținerii finanțării, conform modelului prevăzut în Anexa nr. 1 la ghid;
- d) cerere de transfer - solicitarea beneficiarului finanțării adresată ANANP, în baza căreia se face plata sumelor acordate în vederea finanțării;
- e) contract de finanțare - contractul încheiat între ANANP/ și beneficiar, conform modelului prevăzut în Anexa nr. 2 la ghid;

- f) dosarul cererii de transfer- cererea de transfer însoțită de documentația prevăzută în prezentul ghid care trebuie depusă de către beneficiarul finanțării în vederea plății de către ANANP a sumelor acordate cu titlu de finanțare;
- g) acord de parteneriat - actul juridic semnat între membrii Parteneriatului cu scopul implementării Proiectului în parteneriat, conform modelului prevăzut în Anexa nr. 3 la ghid;
- h) Parteneriat - formă de cooperare între entități de drept public și/sau privat care urmăresc realizarea/implementarea în comun a proiectelor ce fac obiectul prezentului Ghid și pentru care a fost încheiat un act juridic ce stabilește drepturile și obligațiile părților.
- i) Zonă de proiect - una sau mai multe arii naturale protejate care au planuri de management ce necesită actualizare și care fac obiectul unei cereri de finanțare adresată ANANP;
- j) Solicitant - persoană juridică unică sau lider de parteneriat, care, pentru participare la apelul de proiecte, îndeplinește prevederile de eligibilitate din prezentul ghid.

În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele reguli de interpretare:

- a) cuvintele care indică singularul includ și pluralul, iar cuvintele care indică pluralul includ și singularul, acolo unde acest lucru este permis de context;
- b) cuvintele care indică un gen includ toate genurile;
- c) termenul „zi” reprezintă zi calendaristică, dacă nu se specifică altfel;
- d) referirea la persoane include atât persoane fizice, cât și persoane juridice.
- e) Ghidul de finanțare stabilește regulile și condițiile aplicabile de depunere a cererilor de finanțare în cadrul apelului competitiv de proiecte.
- f) Trimiterile la actele normative includ și modificările și completările ulterioare ale acestora, precum și orice alte acte normative subsecvente.
- g) În cazul în care oricare dintre prevederile prezentului ghid de finanțare este sau devine nulă, invalidă sau neexecutabilă conform legii, legalitatea, valabilitatea și posibilitatea de executare a celorlalte prevederi din prezentul ghid de finanțare vor rămâne neafectate, iar participanții vor depune eforturile necesare pentru a realiza acele acte și/sau modificări care ar conduce la același rezultat legal și/sau economic care s-a avut în vedere prin conținutul prezentului ghid de finanțare.
- h) nicio prevedere a prezentului ghid de finanțare nu poate fi interpretată ca reprezentând o permisiune pentru neîndeplinirea altor obligații legale ce revin părților ca urmare a prevederilor legislației naționale și comunitare în vigoare.
- i) în cazul în care există contradicții sau diferențe între prevederile prezentului ghid de finanțare, pe de o parte și cele ale legislației naționale sau europene în vigoare, pe de altă parte, acestea din urmă prevalează.
- j) termenii, expresiile și acronimele utilizate în prezentul ghid de finanțare sunt în conformitate cu prevederile legislației naționale și europene incidente, în vigoare
- k) proiectul corespunde, este localizat și tratează toate ariile naturale protejate (inclusiv ariile naturale protejate de interes național cu care se suprapun total sau parțial cu siturile Natura2000) care fac obiectul actualizării planului / planurilor de management

În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele acronime:

- a) ANANP - Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate;
- b) MMAP - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;
- c) MIPE - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene;
- d) CE - Comisia Europeană;
- e) ECA - Curtea Europeană de Audit;
- f) AA - Autoritatea de Audit;
- g) EPPO - Parchetul European;
- h) OLAF - Oficiul European de Luptă Antifraudă;
- i) DLAF - Departamentul pentru Lupta Antifraudă;
- j) DNA - Direcția Națională Anticorupție;
- k) MRR - Mecanismul de Redresare și Reziliență.

1.2 Informații despre apelurile de proiecte

1.2.1 Tipul de apel de proiecte lansat

Pentru Investiția 3. Actualizarea planurilor de management aprobate și identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030, subinvestiția 3.1. Actualizarea planurilor de management aprobate se lansează prezentul **apel de proiecte competitiv**, cu termen/perioadă limită de depunere și cu respectarea cerințelor privind încadrarea proiectului în prevederile prezentului Ghid.

Prezentul apel de proiecte este deschis pentru toți beneficiarii eligibili, în limita bugetului general maxim alocat și a bugetului maxim eligibil alocat la nivel de zonă de proiect.

1.3 Activitățile sprijinite în cadrul Investiției

La nivelul investiției, planurile de management avute în vedere pentru actualizare sunt aferente unui număr de cel puțin 250 de arii naturale protejate, pentru care se va asigura cartarea și inventarierea distribuției habitatelor și speciilor în vederea stabilirii stării de conservare a acestora și a obiectivelor specifice de conservare conform cadrului metodologic agreat cu CE prin:

- Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;
- Cartarea și inventarierea speciilor sălbatice de interes comunitar în vederea determinării măsurilor pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară la nivel de sit;
- Alte activități necesare specifice elaborării, avizării și aprobării planurilor de management;

Procesul de actualizare a conținutului Planurilor de management aprobate presupune activități complexe de analiză și selecție a informațiilor relevante existente, respectiv, colectarea și verificarea acestora pe teren și transpunerea lor într-o structură unitară conformă cu detalierile

transmise de Comisie în 2020 și integrate în Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate, aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023.

Actualizarea datelor existente și alinierea la cerințele comisiei europene necesită timp dedicat studiilor, cartărilor și inventarierilor de detaliu pe teren, în perioadele specifice ciclului biotic al fiecărei specii sau habitat.

Activitățile sunt eligibile doar dacă sunt respectate cumulativ:

- toate criteriile de eligibilitate prevăzute în prezentul ghid;
- totalitatea livrabililor elaborate și avizate, suspuse recepției, respectă și se încadrează în prevederile Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate, aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023.

În cazul unor suprapuneri totale sau parțiale a ariilor naturale protejate, inclusiv cele de interes național, se vor aplica prevederile art. 21 alin. (7) din Ordonanță de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice aprobată prin Legea nr. 49/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

1.4 Solicitanți eligibili

Solicitanții eligibili în vederea depunerii cererii de finanțare în cadrul apelului de proiecte sunt:

- Instituțiile de învățământ superior acreditate³ care dețin specializări/programe de studii universitare în conformitate cu necesitățile de implementare impuse de activitățile specifice actualizării planurilor de management;
- Academia Română, institutele și unitățile subordonate acestora⁴ care dețin competențe în conformitate cu necesitățile de implementare impuse de activitățile specifice actualizării planurilor de management;
- Academia de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești", institutele și unitățile subordonate acestora care dețin competențe în conformitate cu necesitățile de implementare impuse de activitățile specifice actualizării planurilor de management;
- Institute naționale de cercetare-dezvoltare⁵ care dețin competențe în conformitate cu necesitățile de implementare impuse de activitățile specifice actualizării planurilor de management;
- Unități / Institute de cercetare, inclusiv cele de pe lângă universități care dețin competențe în conformitate cu necesitățile de implementare impuse de activitățile specifice actualizării planurilor de management;

³ Statutul acreditării se dovedește cu actul normativ în vigoare

⁴ În conformitate cu Hotărârea nr. 4/2021 pentru modificarea Statutului Academiei Române, cu modificările și completările ulterioare

⁵ În conformitate cu Legea 324 din 2003 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare.

- Instituții publice de cultură - Muzeu (ex. muzeul Antipa, Muzeul geologic al României etc.)⁶ care dețin competențe în conformitate cu necesitățile de implementare impuse de activitățile specifice actualizării planurilor de management;
- Parteneriate constituite în baza unui acord de parteneriat (Anexa 3) între tipurile de solicitanți eligibili anterior menționați și persoane juridice de drept privat, unde liderul de parteneriat este o instituție publică de stat sau o instituție de învățământ superior acreditată.

Persoane juridice de drept privat, inclusiv organizații non-guvernamentale, care dețin competențe în conformitate cu necesitățile de implementare impuse de activitățile specifice actualizării planurilor de management și care să aibă prevăzut în actul constitutiv atribuții de protecția mediului și/sau protecția naturii și care sunt organizate și funcționează în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare în România, sunt încurajate să participe în cadrul parteneriatelor cu solicitanții eligibili anterior menționați, astfel de parteneriate beneficiind de punctaje suplimentare conform Anexei nr.9.

În cadrul parteneriatelor cu persoane juridice de drept privat, inclusiv organizații non-guvernamentale, partenerii sunt selectați și își desfășoară activitatea prin aplicarea unui tratament egal, în condițiile legii prin procedură de selecție competitivă, deschisă, transparentă și nediscriminatorie, procedură elaborată și aplicată conform metodologiei prevăzută în Anexa 19.

Partenerii sunt selectați printr-o procedură de selecție competitivă, care să respecte cel puțin, principiile transparenței, tratamentului egal, nediscriminării și utilizării eficiente a fondurilor publice.

1.4.1. Solicitantul este eligibil doar dacă deține competențe pentru actualizarea unui plan de management aprobat, respectiv:

- are capacitatea administrativă de a planifica, organiza și implementa activitățile necesare pentru actualizarea unui plan de management aprobat, inclusiv experți cheie selectați în afara organigramei în baza prevederilor legale în vigoare;
- deține expertiza, experiența în proiecte cu finanțare nerambursabilă sau rambursabilă/proiecte de cercetare în domeniile ingineria mediului, silvicultură, cinegetică, geografie, ihtiologie, entomologie, botanică, biologie, pedologie, etologie, medicină veterinară, îmbunătățiri funciare, geologie, fără a se limita la acestea și resursa umană necesară în vederea derulării activităților pentru actualizarea unui plan de management aprobat.
- Face dovada că pe întreaga perioadă de desfășurare a proiectului, minim 50% din experții cheie alocați proiectului reprezintă personal angajat cu normă întreagă.

⁶ Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003

- Experții alocați în vederea desfășurării activităților aferente implementării proiectului trebuie să fie atestați în cel puțin 2 domenii de cercetare din sfera biodiversității, respectiv din specialitățile: ingineria mediului, silvicultură, cinegetică, geografie, ihtiologie, entomologie, botanică, biologie, pedologie, etologie, medicină veterinară, îmbunătățiri funciare, geologie, fără a se limita la acestea. Dovada atestării se realizează prin depunerea documentelor justificative în acest sens (diplomă/certificat/atestat/CV/listă de lucrări/profil academic/ indice Hivrsch etc).
- Entitățile publice trebuie să facă dovada condiției ca activitatea economică desfășurată (inclusiv serviciile prestate în cadrul acestor proiecte finanțate din PNRR) reprezintă maxim 20% din totalul activităților anuale (de exemplu, oferirea de bunuri, servicii sau lucrări), în conformitate cu pct. 21 din Cadrul Comunitar privind Ajutorul de Stat pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare. În acest sens Solicitanții vor depune completată și asumată de reprezentantul legal Anexa nr. 20.

Prin procedură de selecție/recrutare desfășurată în condițiile prevederilor legale aplicabile, solicitantul își poate consolida echipa de proiect prin cooptarea experților cheie în afara organigramei, selectați prin procedură competitivă, transparentă, nediscriminatorie.

1.4.2. Solicitantul și/ sau reprezentatul legal NU se încadrează în niciuna dintre situațiile de neeligibilitate prezentate în Declarația de eligibilitate (Anexa nr. 10)

Pentru completarea cererii de finanțare se va utiliza **Declarația de eligibilitate** în care sunt detaliate situațiile în care solicitantul și/sau reprezentantul legal NU trebuie să se regăsească pentru a fi beneficiarul finanțării din cadrul acestei investiții.

Solicitantul/partenerul nu trebuie să se afle în următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de verificare și contractare:

- a) în stare de faliment/insolvență sau obiectul unei proceduri de lichidare, executare silită sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii, în cadrul procedurilor anterior menționate, și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b) să facă obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a);
- c) înregistrat cu fapte sancționate de legislația financiară, vamală și nici cu fapte care privesc disciplina financiară;
- d) sponsorizează activități cu efect negativ asupra mediului, respectiv a ariilor naturale protejate;
- e) în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) NR. 651/2014 al COMISIEI din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat;
- f) să fie găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a

fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.

- g) (Unde e cazul) să nu dețină dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare și contractare trebuie să nu se afle într-una dintre situațiile de mai jos:

- a) să fie subiectul unui conflict de interese definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare sau să se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, contractare și implementare a proiectului.
- b) să se afle în situația de a induce în eroare ANANP/ MMAP, prin furnizarea intenționată de informații incorecte/eronate în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PNRR, în scopul obținerii finanțării.
- c) să se afle în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare pe parcursul procesului de evaluare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PNRR.
- d) să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

1.4.3. Solicitantul face dovada capacității de finanțare a proiectului pentru cheltuielile neeligibile

Solicitantul va completa și semna **Declarație de angajament** (Anexa nr. 11).

În cadrul apelului de proiecte, solicitantul, singur sau în calitate de lider de parteneriat, poate să beneficieze de finanțare pentru maximum două proiecte.

În cadrul apelului de proiecte, simultan cu respectarea criteriilor de eligibilitate, calitatea de partener nu este restricționată la un număr finit de proiecte și / sau la un anumit nivel teritorial.

Fiecare cerere de finanțare, este întocmită integral pentru o zonă de proiect, așa cum este identificată în Anexa nr. 4 la prezentul Ghid.

Nu sunt acceptate cereri de finanțare parțiale la nivel de zonă de proiect sau care abordează o altă grupare a ariilor naturale protejate pe zone de proiect.

Detalii suplimentare aferente conținutului și modalității de completare a Cererii se finanțare sunt disponibile în Anexa nr. 8.

Actualizarea planurilor de management aprobate și termenele de finalizare se adresează ariilor naturale protejate identificate și descrise în Anexa nr. 5 la prezentul Ghid, cu respectarea prevederilor art. 21 din Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

1.5 Alocarea apelului de proiecte

1.5.1 Alocarea financiară totală

Alocarea financiară acordată prin PNRR pentru acest apel de proiecte este de maximum 108.000.000 euro, exprimată în lei fără TVA, luând în considerare cursul INFOReuro aferent lunii septembrie 2024 de 1 euro = 4.9774 lei.

1.5.2 Alocarea financiară la nivel de proiect

Zonele de proiect, așa cum sunt identificate în Anexa nr. 5, corespund unuia sau în mod corelat, mai multor situri Natura 2000.

Alocarea financiară la nivelul zonei de proiect a avut în vedere complexitatea zonei de proiect, exprimată nerestrictiv prin:

- Numărul, tipologia și specificul habitatelor naturale menționate în Formularul / Formularele Standard Natura2000.
- Tipologia și complexitatea formelor de relief, specific morfologic și geomorfologic corelat cu posibilitatea, modalitatea și gradul de accesibilitate.
- Numărul și suprafața totală a ariilor naturale protejate din zona de proiect.
- Media elementelor comparative de natură financiară dedicate elaborării planurilor de management ce fac obiectul prezentului apel, prin exercițiile financiare anterioare din care au fost eliminate alocările financiare dedicate elementelor de infrastructură și achiziții (ex.: centre de vizitare, autoturisme etc.) care nu fac obiectul finanțării prezentei investiții prin PNRR.
- Termenele și prioritizarea livrabililor finale - planuri de management actualizate și aprobate.
- În componența sumei finale maxime de bugetare la nivelul fiecărei zone de proiect au fost alocate sume dedicate (la nivel de plan de management) componentei de concepție, elaborare și avizare (inclusiv evaluare adecvata).

Detalii aferente fiecărei zone de proiect, respectiv listă situri, act de instituire, act de aprobare a planului de management ce trebuie actualizat, extinderea siturilor la nivel de bioregiune și zonă de dezvoltare dar fără a se limita la acestea, sunt disponibile în Anexa nr. 6

Alocarea financiară la nivelul fiecărei zone de proiect este prezentată detaliat în Anexa nr. 7. Rata de finanțare acordată prin PNRR este de 100% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului fără TVA.

În cazul proiectelor depuse în cadrul PNRR, valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile va fi suportată de la bugetul de stat, din bugetul coordonatorului de reforme și/sau investiții pentru Componenta 2 - Păduri și Protecția Biodiversității, în conformitate cu legislația în vigoare. În condițiile în care cheltuiala aferentă TVA ce a fost solicitată este eligibilă doar dacă nu este recuperabilă, rambursabilă sau compensată prin orice alte mijloace potrivit prevederilor legale; În afara valorii eligibile a proiectului, orice altă cheltuială constituie cheltuială neeligibilă și va fi suportată de beneficiar.

1.6 Indicatorii apelului de proiecte

Indicatorul apelului de proiecte îl reprezintă numărul de arii naturale protejate cu planuri de management actualizate intrate în vigoare, la termenele menționate în Anexa nr. 5.

Indicatorii vor fi preluați în cererea de finanțare, centralizat, la nivel de zonă de proiect. În cererea de finanțare vor fi prezentate următoarele informații, la nivel de componentă:

Zona de proiect nr:	Număr planuri de management	Valoare la începutul implementării zonei de proiect (nr. situri Natura2000 cu plan de management necesar de actualizat)	Valoare la finalul implementării zonei de proiect (nr. situri Natura2000 cu plan de management actualizat în vigoare)
1	2	2	
2	10	20	
3	2	3	
4	5	5	
5	13	14	
6	6	6	
7	7	7	
8	3	7	
9	3	4	
10	9	10	
11	7	7	
12	9	11	
13	5	5	
14	6	6	
15	2	8	
16	1	4	
17	4	8	
18	9	9	
19	6	6	
20	3	5	
21	4	5	
22	4	8	
23	3	4	
24	2	4	
25	6	6	

26	11	11	
27	7	10	
28	4	4	
29	15	16	
30	8	10	
31	5	10	
32	11	12	
33	4	4	
Total	196	251	

Informații suplimentare privind lista Siturilor Natura2000 care fac obiectul actualizării planurilor de management din fiecare zonă de proiect, a termenului limită de elaborare și aprobare pentru fiecare sit în parte, a apartenenței suprafeței sitului la regiunile de dezvoltare, județe și bioregiuni, suprafețe etc, sunt disponibile detaliat în Anexa nr. 6 la ghid.

Calendarul **estimativ** al apelului de proiecte este următorul:

Nr. crt.	Activități	Data
1.	Depunerea cererilor de finanțare	
2.	Evaluarea administrativă, a eligibilității și selecția solicitanților și proiectelor.	
3.	Publicarea listei de proiecte selectate și respinse	
3.	Depunere contestații	
4.	Soluționare contestații	
5.	Publicarea listei finale	
6.	Procedura de contractare	

Calendarul se poate modifica prin dispoziția președintelui ANANP, prin publicarea unui anunț pe pagina de internet a ANANP cu cel puțin 10 zile anterior deschiderii apelului de proiecte.

2. AJUTOR DE STAT

Finanțarea acordată prin Investiția 3. Actualizarea planurilor de management aprobate și identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030, Subinvestiția

I.3.1. Actualizarea planurilor de management aprobate nu intră sub incidența ajutorului de stat.

În acest sens, prin selecția partenerilor în cadrul unei proceduri competitive, deschise transparente și necondiționate se asigură conformitatea cu prevederile Comunicării Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat în temeiul art. 107 alin. (1) din TFUE (https://www.renascce.eu/documente/Not%20AS%20RO_1209ro.pdf), ” în conformitate cu principiile din TFUE privind achizițiile publice ”.

Entitățile publice eligibile fac dovada condiției ca activitatea economică desfășurată anual (inclusiv serviciile prestate în cadrul acestor proiecte finanțate din PNRR) reprezintă maxim 20% din totalul activităților anuale (de exemplu, oferirea de bunuri, servicii sau lucrări), în conformitate cu pct. 21 din Cadru Comunitar privind Ajutorul de Stat pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare.

3. EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR

Scopul procesului de evaluare vizează determinarea calității proiectelor depuse în vederea finanțării acestora în cadrul Reformei și Investiției vizate de prezentul apel.

Evaluarea proiectelor se va realiza astfel:

I. Verificarea administrativă, a eligibilității și selecția solicitanților și proiectelor, inclusiv solicitare/răspuns clarificări:

I.1. Evaluarea administrativă și a eligibilității solicitanților, precum și selecția acestora în funcție de punctaj, conform grilelor din Anexa 9 la prezentul Ghid,

I.2. Publicarea listei cu solicitanți acceptați/solicitanți respinși, cu termen pentru eventuale contestații,

I.3. Depunerea contestații,

I.4. Soluționarea contestații,

I.5. Publicarea listelor finale cu solicitanți acceptați/solicitanți respinși;

Pentru fiecare Proiect se vor completa grilele de evaluare și selecție (Anexa nr. 9).

Cererea de finanțare este verificată pe baza grilei de evaluare și selecție de către o comisie de evaluare, stabilită prin Decizia conducătorului ANANP.

Cererea de finanțare este admisă doar dacă primește DA la toate criteriile de eligibilitate și un punctaj total de minimum 50 de puncte la criteriile de selecție.

Proiectele vor fi selectate pentru finanțare în ordine descrescătoare a punctajelor obținute pe baza criteriilor de selecție enunțate în Anexa nr. 9 la prezentul Ghid, în limita bugetului disponibil alocat.

În cazul unor punctaje egale, departajarea se va realiza în funcție de criteriul economic.

În cazul în care, în urma verificării documentelor transmise de către solicitanți, se constată existența unor necorelări în cadrul Cererii de finanțare și/sau între Cererea de finanțare și documentele suport se consideră necesare clarificări, se poate solicita un număr de 2 (două) solicitări de clarificări. Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este de 5 (cinci) zile lucrătoare.

Dacă Solicitantul consideră în mod justificat că termenul stabilit nu poate fi respectat, solicită în scris prelungirea termenului cu 2 (două) zile lucrătoare, situație în care se stabilește un nou termen de răspuns.

În cazul în care Solicitantul nu furnizează clarificările solicitate sau acestea nu sunt transmise în termenul stabilit, proiectul va fi declarat **RESPINS**.

În cazul în care solicitantul se consideră nemulțumit de rezultatul verificării conformității administrative și a eligibilității, respectiv de rezultatul verificării criteriilor de selecție și a punctajului acordat, poate depune o singură contestație, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înștiințării/notificării de către ANANP a rezultatului asupra procesului de verificare. Contestațiile depuse după termenul de 5 de zile lucrătoare, vor fi respinse, rezultatul inițial fiind menținut.

În cazul formulării unei contestații, contestatarul trebuie să motiveze în mod explicit, fără echivoc, punctele/aspectele a căror evaluare este contestată, în caz contrar, vor fi considerate neconforme și vor fi respinse.

Contestațiile vor fi soluționate de către o comisie de soluționare a contestațiilor, a cărei componență este alta decât cea din comisia de evaluare, numită prin decizia președintelui ANANP.

Decizia ANANP privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la ANANP o nouă contestație.

Decizia de soluționare a contestației poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Ulterior etapei de soluționare a contestațiilor, se va publica Lista finală a proiectelor declarate admise/respinse pe site-ul ANANP <https://ananp.gov.ro/>.

Pentru fiecare Proiect selectat în vederea finanțării se va transmite către Beneficiarul finanțării o notificare privind selectarea Proiectului pentru finanțare, cu specificarea documentelor ce trebuie depuse în etapa de contractare, precum și a termenului maxim de depunere a documentelor solicitate.

Analiza bugetului aferent propunerii de proiect:

- 1) În situația în care membrii comisiei de evaluare ai cererii de finanțare constată că elementele de preț/cost aferente bugetului propunerii de proiect sunt aparent neobișnuit de scăzute, prin raportare la preturile pieței care au fost utilizate ca referință pentru calcularea bugetului total al apelului, având în vedere contractele de finanțare

anterioare din cadrul unor programelor operaționale, aceștia solicită clarificări aplicantului cererii de finanțare în cauză care să argumenteze/justifice posibilitate implementării contractului de finanțare în condițiile de calitate impuse prin ghidul de finanțare.

- 2) Solicitățile de clarificări prevăzute la alin. (1) se vor referi în special la:
 - a) fundamentarea economică a modului de formare a prețului/costurilor, prin raportare la serviciile prestate;
 - b) metodologia de prestarea serviciilor adoptate și/sau orice condiții deosebit de favorabile de care beneficiază aplicantul/solicitantul pentru prestarea serviciilor;
 - c) originalitatea serviciilor propuse de aplicant/solicitant în implementarea proiectului care face obiectul cererii de finanțare;
 - d) respectarea reglementărilor obligatorii în domeniile mediului, social și al relațiilor de muncă, stabilite prin legislația adoptată la nivelul Uniunii Europene, legislația națională, prin acorduri colective sau prin tratatele, convențiile și acordurile internaționale în aceste domenii, care trebuie respectate pe parcursul implementării proiectului ori să indice instituțiile competente de la care aplicații/solicitanții pot obține informații detaliate privind reglementările respective;
 - e) posibilitatea ca aplicantul/solicitantul să beneficieze de un ajutor de stat.
- 3) Argumentările/justificările înaintate de solicitant/aplicant conform prevederilor alin. (1) vor fi însoțite de dovezi concludente privind elementele prevăzute la alin.(2), precum și, după caz, documente privind constituirea preturilor/costurilor care pot fi obținute de la prestatorii de servicii similare din piața de profil vizată, modul de organizare și metodele utilizate în cadrul procesului de implementare, nivelul de salarizare al personalului din cadrul echipei de implementare propusă la nivelul proiectului din cadrul cererii de finanțare, performanțele și costurile implicate de anumite echipamente de lucru.
- 4) În cazul în care solicitantul/aplicantul cererii de finanțare nu prezintă comisiei de evaluare informațiile și/sau documentele solicitate, sau acesta nu argumentează în mod corespunzător nivelul scăzut al prețului și/sau al costurilor propuse, cererea de finanțare va fi considerată neeligibilă raportată la prevederile ghidului de finanțare.
- 5) O cererea de finanțare prezintă un preț și/sau un cost aparent neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi prestat atunci când element al propunerii financiare din cadrul cererii de finanțare, reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată per arie, iar în situație în care apelul de proiect cuprinde mai multe arii naturale, procentul de 80% se va raporta la valoarea mediei numărului de arii.

Atenție !

În calculul punctajului final, cu condiția obținerii a minim 50 de puncte, punctajul aferent evaluării tehnice participă cu o pondere de 49%, restul de 51% fiind reprezentat de criteriul economic.

3.1 Activitățile eligibile din cadrul proiectului

Activitățile propuse prin proiect se pot încadra în următoarele acțiuni:

- actualizarea planurilor de management aprobate.
- prevederile Art. 21 alin (7) din Ordonanță de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice aprobată prin Legea nr. 49/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare
- actualizarea, totalitatea livrabilelor elaborate și suspuse avizării, respectă și se încadrează în prevederile Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate, aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023.

3.1.1. Activități generale eligibile:

- Actualizarea, după caz reelaborarea de studii (inclusiv studii socio-economice) în vederea fundamentării planurilor de management în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) Directiva Habitate și art. (4) Directiva Păsări și legislația națională și în conformitate cu legislația națională specifică în vigoare;
- Actualizarea, după caz, reelaborarea studiilor de inventariere și cartare a speciilor sălbatice de interes comunitar în vederea determinării măsurilor pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit;
- Actualizarea, după caz, reelaborarea studiilor referitoare la mediul abiotic ce influențează speciile și habitatele de interes comunitar;
- Actualizarea, după caz, reelaborarea studiilor de evaluare a activităților cu potențial impact antropoc (presiuni și amenințări) ce afectează speciile și habitatele de importanță comunitară;
- Actualizarea, după caz, reelaborarea măsurilor de management/conservare cu scopul menținerii/ îmbunătățirii stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar;
- Actualizarea, după caz, reelaborarea metodologiilor și protocoalelor de monitorizare a stării de conservare a habitatelor și speciilor de importanță comunitară/națională, inclusiv a metodologiilor și planurilor privind paza arealelor în care se află specii și habitate de importanță comunitară afectate de activități antropice, etc;
- Activități de educație și creșterea gradului de conștientizare cu privire la conservarea și îmbunătățirea stării de conservare, cu respectarea regulilor de completare a bugetului (remunerarea prestațiilor artistice nu este eligibilă);
- Analiza densității vegetației utilizând tehnici de teledetecție (remote-sensig, analiza multi-spectrală prin NDVI, etc.)

- Alte activități specifice, identificate și explicate de solicitant, necesare actualizării planurilor de management /planurilor de acțiune pentru speciile de interes comunitar.
- Activitățile specifice acțiunilor eligibile vor fi completate cu următoarele activități cu caracter general:
 - Activități de informare și publicitate referitoare la proiect, conform Manualului de Identitate Vizuală (altele decât cele de conștientizare legate de protecția biodiversității);
 - Pentru toate proiectele se va include în mod obligatoriu activitatea legată de elaborarea evaluării strategice de mediu (SEA).

3.1.2. Activități specifice eligibile, livrabile și calendar

Activitățile specifice eligibile pentru actualizarea planurilor de management aferente ariilor naturale protejate dintr-o zonă de proiect, acoperă componentele dedicate analizei critice a stării de fapt actuale, colectare, analiză și sistematizare date aferente spațiului și obiectului protecției, elaborarea planului de management actualizat, activități suport dedicate consultării, conștientizării, informării, precum și activitățile necesare pentru parcurarea procedurii de reglementare, avizare și aprobare a planului de management actualizat.

Nerestrictiv, corelat cu exigențele impuse de prevederile Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate, aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023 și prevederile legale aplicabile avizării și aprobării planurilor de management, principalele activități eligibile pot fi grupate astfel:

A. Activități pentru Actualizarea Planului de Management

A.1.1. Analiza critică a Planului de management existent

A.1.2. Elaborarea studiului consolidat privind mediul abiotic, conform prevederilor Ordinului ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023

A.1.3. Elaborarea studiului consolidat de inventariere și cartare a speciilor și habitatelor precum și cartografierea GIS a distribuției acestora, conform prevederilor Ordinului ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023, inclusiv speciile invazive

A.1.4. Elaborarea studiului consolidat de evaluare a activităților cu potențial impact antropic, conform prevederilor Ordinului ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023

A.1.5. Elaborarea studiului consolidat de evaluare a stării de conservare și stabilirea măsurilor de management/conservare a speciilor și habitatelor, conform prevederilor Ordinului ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023

A.1.6. Realizarea planului de monitorizare consolidat a speciilor și habitatelor

A.1.7. Elaborarea studiului consolidat privind evaluarea serviciilor ecosistemice

A.1.8. Elaborarea, avizarea și aprobarea Planului de management.

B. Activități de consultare, conștientizare și informare - solicitate și în sprijinul avizării și aprobării planurilor de management

Consultarea, conștientizarea și informarea factorilor interesați va include:

Activități de promovare a proiectului și informare pentru diseminarea rezultatelor acestuia.

va însuma rezultatele cuantificate ale următoarelor subactivități:

- Activități de promovare a proiectului și informare (conferință de lansare).
- Activități de promovare a proiectului și informare pentru diseminarea rezultatelor acestuia (conferința de încheiere).

Evaluarea gradului de informare și conștientizare a populației privind valorile și semnificația siturilor Natura2000 – realizarea sondajelor de opinie înainte și după campania de informare și conștientizare.

va însuma rezultatele cuantificate ale următoarelor subactivități:

- Evaluarea gradului de informare și conștientizare a populației privind valorile și semnificația siturilor Natura2000, înainte de campania de informare și conștientizare.
- Evaluarea gradului de informare și conștientizare a populației privind valorile și semnificația siturilor Natura2000 după campania de informare și conștientizare.

Activități de creștere a nivelului de conștientizare al entităților din grupul țintă vizat, conform Planului de informare și publicitate: comunitățile locale, instituții ale statului/factori de decizie, publicul larg, alte instituții interesate.

va însuma rezultatele cuantificate ale următoarelor subactivități:

- Creșterea gradului de informare și conștientizare a comunităților locale din localitățile de pe teritoriul siturilor Natura2000, cu privire la valorile ariilor naturale protejate vizate de proiect, prin organizarea de întâlniri publice și distribuirea de materiale de informare și conștientizare (solicitantul propune numărul, locul și justificarea acestora).
- Realizarea unui site/pagină web pentru siturile Natura2000 (a se ține cont de necesitatea ca site-ul/pagina realizată trebuie să poată fi migrată și funcțională pe pagina web a ANANP).
- Creșterea gradului de informare a elevilor, a studenților și cadrelor didactice, cu privire la importanța conservării speciilor și habitatelor de interes comunitar și național din siturile Natura 2000, prin organizarea în unități de învățământ a unor semănării de informare și conștientizare (solicitantul propune numărul și justificarea acestora).
- Realizarea unui film documentar, în vederea conștientizării și promovării valorilor naturale ale siturilor Natura2000.
- Organizarea a minim o dezbatere publică la nivel de sit, pentru Planurile de management aferente siturilor Natura2000.

În mod obligatoriu, la toate activitățile ce presupun implicarea și participarea comunităților locale, solicitantul trebuie să aibă în vedere participarea personalului desemnat al ANANP.

REZULTATE MINIME AȘTEPTATE la nivel de sit (pentru ariile naturale protejate care se suprapun elaborarea se va realiza integrat)

Nr.	Descriere	
1.1.	A.1.1. Analiza critică a Planului de management existent	<u>Rezultatele imediate (cuantificate) ale activității sunt:</u> - 1 Studiu critic cu privire la Planul de management existent
1.2.	A.1.2. Elaborarea studiului privind mediul abiotic, conform prevederilor Ordinului ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023	<u>Rezultate:</u> - 1 Studiu privind mediul abiotic - 1 Baza de date și 1 set de hărți în format GIS a factorilor abiotici
1.3.	A.1.3. Elaborarea studiului de inventariere și cartare a speciilor și habitatelor precum și cartografierea GIS a distribuției acestora, conform prevederilor Ordinului ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023	<u>Rezultate:</u> - 1 Studiu de inventariere-cartare a speciilor și habitatelor; - 1 Baza de date GIS și 1 set de hărți de distribuție a speciilor și habitatelor
1.4.	A.1.4. Elaborarea studiului de evaluare a activităților cu potențial impact antropic, conform prevederilor Ordinului ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023	<u>Rezultate:</u> - 1 Studiu de evaluare a activităților cu potențial impact antropic - 1 Baza de date și 1 set de hărți în format GIS cu privire la mediul socio-economic și la presiuni și amenințări la nivelul ariilor, speciilor și habitatelor de interes conservativ
1.5.	A.1.5. Elaborarea studiului de evaluare a stării de conservare și stabilirea măsurilor de management/conservare a speciilor și habitatelor, conform prevederilor	<u>Rezultate:</u> - 1 Studiu de evaluare a stării de conservare a speciilor și habitatelor; - 1 Baza de date și 1 set de hărți ce va cuprinde figurarea spațială a statutului de conservare a speciilor și habitatelor;

	Ordinului ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023	- 1 Set de masuri de conservare pentru speciile și habitatele de interes conservativ
1.6.	A.1.6. Realizarea planului de monitorizare a speciilor și habitatelor	<u>Rezultate:</u> - 1 Plan de monitorizare ce va cuprinde protocoale de monitorizare pentru speciile și habitatele de interes conservativ - <u>Perioada de desfășurare:</u>
1.7.	A.1.7. Elaborarea studiului privind evaluarea serviciilor ecosistemice	<u>Rezultate:</u> - 1 Studiu privind evaluarea serviciilor ecosistemice - 1 Baza de date și 1 hartă a ecosistemelor
1.8.	A.1.8. Elaborarea, avizarea și aprobarea Planului de management	<u>Rezultate:</u> - 1 Plan de management actualizat

Detaliere - necesar studii (livrabile care necesită poziționarea în graficul Gantt propus)

Prezentele studii / livrabile se vor aloca activităților pentru Actualizarea Planului de Management.

Pentru fiecare problematică tratată de studiile alocate activităților dedicate actualizării planurilor de management, solicitantul va desemna, respectiv va organiza o procedură de selecție competitivă, deschisă, transparentă, nediscriminatorie pentru experții cheie, inclusiv experții cheie din afara organigramei.

Solicitantul va anexa documentației proiectului, lista experților cheie proprii și lista experților cheie din afara organigramei, alături de documentul justificativ prin care se nominalizează și se recunoaște calitatea de expert cheie.

Solicitantul va anexa documentației proiectului declarațiile de disponibilitate completate și semnate de fiecare expert cheie (Anexa nr. 15).

În cazul unei proceduri de achiziții / recrutare, după caz, în curs de desfășurare și nefinalizată la momentul depunerii cererii de finanțare, se va prezenta doar profilul experților cheie, iar după semnarea contractului de finanțare și după finalizarea procedurii/procedurilor de achiziții, lista experților cheie se va actualiza. În acest context solicitantul își asumă faptul că în conformitate cu prevederile Anexei nr. 9, pentru pozițiile pentru care nu sunt nominalizați experți cheie punctajul va fi diminuat.

Experții cheie interni/internaționali asumați de solicitant, vor fi selectați în funcție de specificul habitatelor și speciilor de interes conservativ din fiecare arie naturală protejată care face parte

din zona de proiect pentru care se ofertează. Solicitantul va motiva, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, **metoda și procedura** prin care au fost selectați experții cheie, alături de justificarea alocării numărului acestora (**minim 1 expert cheie**) pentru fiecare grupă de habitate, grupă de specii sau altă problematică necesar a fi parcursă și îndeplinită pentru elaborarea și aprobarea planului/planurilor de management **aferele ariilor naturale protejate care fac obiectul zonei de proiect pentru care se ofertează.**

În condițiile aplicării și respectării legislației muncii sau a altor prevederi specifice, solicitantul înțelege faptul că are libertatea condiționată prin prevederile prezentului Ghid, de a selecta și alocă un expert cheie mai multor problematice și/sau activități în acord cu prevederile Anexei nr. 9, context în care și evaluarea, respectiv punctarea se va efectua conform prevederilor anexei anterior menționate.

Atenție !

Solicitantul va prezenta tabelar, centralizat, în mod distinct, alocarea pe activități și studii a listei experților cheie, cu evidențierea experților desemnați să asigure expertiza pentru mai mult de un habitat și/sau specii. În contextul contractării și demarării implementării unui proiect, solicitantul are obligația de a se asigura că pentru personalul implicat în proiect sunt respectate inclusiv prevederile legislației muncii (sunt respectate prevederile legate de tipul de lucru, prevederi legate de suprapunerea temporară a activității personalului în diferite proiecte etc.).

Evaluarea calității și a numărului experților cheie se va analiza la nivel de zonă de proiect.

Habitat - la nivelul fiecărui sit Natura2000 - de regulă, experții cheie vor fi identificați și alocați ținând cont de gruparea și necesitățile efective ale obiectului protecției la nivelul ariei protejate, prezentate mai jos:

Aspecte vizate	Problematică cu necesar de experți cheie dedicați habitatelor/grupelor de habitate pentru:	Număr de habitate vizate	Număr de habitate prioritare vizate pentru care este necesară atenție deosebită	Necesar experți cheie conform prevederilor prezentului ghid
Habitat costiere și de sărături	Mare deschisă și zone de țărm	7	1	Da
	Faleze și țărmuri stâncoase	1		Da
	Mlaștini și pajiști sărăturate atlantice și continentale	1		Da
	Mlaștini și pajiști sărăturate mediteraneene și termo-atlantice	1		Da

	Stepe continentale pe substrat bogate în sărături și gips	1		Da
Dune de nisip costiere și continentale	Dune marine de pe coastele Atlanticului, Mării Nordului și ale Mării Baltice	4	1	Da
	Dune continentale vechi și decalcificate	1		Da
Habitate de apă dulce	Ape stătătoare	5	1	Da
	Ape curgătoare	5		Da
Tufărișuri și lande temperate		6	3	Da
Formațiuni ierboase naturale și seminaturale	Pajiști naturale	5	2	Da
	Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufărișuri	4	3	Da
	Pajiști umede seminaturale cu ierburi înalte	4		Da
	Pajiști mezofile	2		Da
Turbării bombate și mlaștini	Turbării acide cu Sphagnum	4	1	Da
	Mlaștini calcifile	4	3	Da
Habitate stâncoase și peșteri	Grohotișuri	3	1	Da
	Versanți stâncoși cu vegetație casmofitică	3		Da
	Alte habitate stâncoase	2		Da
Păduri	Păduri temperate europene	18	6	Da
	Păduri mediteraneene caducifoliolate	3		Da
	Păduri temperate montane de conifere	2		Da
	Păduri mediteraneene și macaroziene montane de conifere	1		Da

Detalierea habitatelor componente ale fiecărei problematice este disponibilă în Anexa nr. 12.

Specii - la nivelul fiecărui sit Natura2000 - de regulă, experții cheie vor fi identificați și alocați ținând cont de gruparea și necesitățile efective ale obiectului protecției la nivelul ariei protejate, prezentate mai jos:

Solicitantul, va motiva (maxim 3 pagini) lipsa identificării și alocării experților cheie pentru habitate/grupe de habitate și/sau specii/grupe de specii, ținând cont de prevederile

formularului standard aferent sitului coroborat cu prevederile Obiectivelor specifice de conservare⁷ și prevederile planului de management în vigoare, respectiv gruparea și necesitățile efective ale obiectului protecției la nivelul ariei protejată.

A. La nivelul fiecărui sit Natura2000 - Livrabilele, Studiile necesare conform Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023, vor fi asigurate prin selectarea și desemnarea de experți cheie - minim 1 expert cheie / plan de management pentru fiecare studiu.

Cod studiu	Aspecte vizate (Denumire studiu)	Problematică cu necesar de experți cheie dedicați (Observații)	Necesar experți cheie conform prevederilor prezentului ghid la nivel de zonă de proiect
StPM_1	Studiu de cartare, inventariere și evaluare a speciilor și habitatele de interes conservativ; interrelații între specii/habitate	Cuprinde informații conform specificațiilor Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023	Da
StPM_2	Studiu privind identificarea presiunilor și amenințărilor asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ	Cuprinde informații conform specificațiilor Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023	Da
StPM_3	Studiu privind evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ	Cuprinde informații conform specificațiilor Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023	Da
StPM_4	Studiu privind stabilirea obiectivelor și/sau măsurilor de	Cuprinde informații conform specificațiilor Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate aprobat Ordinul	Da

⁷ <https://anap.gov.ro/obiective-de-conservare-specifice/>

	conservare și de management	ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023	
--	-----------------------------	--	--

B. La nivelul fiecărui sit Natura2000 - Livrabile, Hărți/Seturi de date geospațiale (GIS)

- conform specificațiilor Ghidului de elaborare a Planului de management al ariilor naturale protejate aprobat prin Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023.
- Se predau (livrabile):
 - a) datele brute rezultate din activitatea de teren în format digital și geolocarea colectării acestora (informații geospațiale / seturilor de date geospațiale)
 - b) datele brute rezultate din activitatea de vectorizare și/sau analiză geospațială automată, alături de basemap / imaginile utilizate în vederea vectorizării (seturilor de date geospațiale)
 - c) datele prelucrate rezultate din activitatea de birou de analiză și prelucrare a datelor brute rezultate din activitatea de teren (informație geospațială / seturilor de date geospațiale)
 - d) produse cartografice / hărți de detaliu format digital (elaborate la scara 1:5000 sau 1:10000)
 - e) produse cartografice / hărți generale, la nivelul întregii arii naturale protejate (elaborate la o scara convenabilă imprimării pe formatul A4 și A3)
 - f) produse cartografice / hărți specifice (distribuție habitate, specii, presiuni, amenințări, arealele aferente pentru care sunt necesare implementarea măsurilor de management etc.), la nivelul întregii arii naturale protejate (elaborate la o scara convenabilă imprimării pe formatul A1)

Pentru seturile de date geospațiale, solicitantul, va ține cont inclusiv de prevederile legale prin care România contribuie la realizarea Infrastructurii pentru informații spațiale în Uniunea Europeană - INSPIRE, prevăzută de Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Uniunea Europeană (INSPIRE).

Seturile de date se vor preda inclusiv cu proiecție Stereo1970.

Model grafic/calendar pentru activități și livrabile (Anexa nr. 13)

Activitate/subactivitate Luna contractului			L1	L2	Ln
Activitate	Subactivitate	Livrabil	1	2										
A.1. Revizuirea Planului de Managem ent pentru situl	A.1.1. <i>Analiza critică a Planului de management existent</i>	■	■	■									
	A.1.2. <i>Elaborarea studiului privind mediul abiotic, conform prevederilor Ordinul ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 901/2023</i>	■	■										
					■	■	■					
	A.1.n			■	■	■	■			■				
A.2.				■	■	■	■							
.....				■	■	■	■							
B.				■	■	■	■							
....				■	■	■	■							
				■	■	■	■							

Solicitantul va ține cont de faptul că la nivelul fiecărei zone de proiect, suprafețele ariilor naturale protejate pentru care se vor desfășura activități dedicate actualizării planurilor de management corespund suprafețelor limitelor ariilor naturale protejate disponibile pe site-ul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor la adresa: <https://www.mmediu.ro/categorie/date-gis/205>

Atenție !

În contextul prevederilor Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030 și al necesității aplicării acestora, inclusiv la nivel național, solicitantul trebuie să țină cont de faptul că, în cadrul aceluiași exercițiu financiar contractat, până la finalizarea implementării investiției din PNRR - I.3.1 - “Actualizarea Planurilor de management aferente pentru 250 arii naturale protejate de interes comunitar și creșterea capacității instituționale a Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate” se impune actualizarea planurilor de management aprobate inclusiv pentru suprafețele adiacente care vor căpăta statut de protecție.

Menționăm faptul că Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate nu are atribuții în sensul instituirii regimului de arie naturală protejată.

Proiectele a căror implementare fizică și financiară a fost finalizată integral anterior depunerii cererii de finanțare - NU SUNT ELIGIBILE.

3.1.3. Eligibilitatea proiectului

Planul/planurile de management va/vor respecta formatul și metodologia recomandată și aprobată de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în vigoare la momentul elaborării planului de management. La elaborarea planurilor de management se va ține cont de:

- Obiectivele/Măsurile de conservare specifice elaborate de ANANP (<http://ananp.gov.ro/obiective-de-conservare-specifice/>);
- și de notele Comisiei Europene referitoare atât la stabilirea obiectivelor de conservare, cât și a măsurilor de conservare pentru habitate și specii de interes comunitar care se regăsesc la următoarele adrese web:
- https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/commission_note/commission_note2_EN.pdf
- https://circabc.europa.eu/ui/group/3f466d71-92a7-49eb-9c63-6cb0fadf29dc/library/3a8cbb6b-c03d-41af-ab2f-941fb2cbf41b?p=6&n=10&sort=modified_DESC

Planurile de management vor fi aprobate în conformitate cu prevederile OUG nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, respectiv planurile de management vor fi aprobate în conformitate cu prevederile legale în vigoare la momentul supunerii aprobării dacă legislația nu are prevederi contrare.

• Solicitantul trebuie să aibă în vedere în planificarea activităților faptul că planurile de management trebuie să parcurgă procedura de realizare a evaluării de mediu adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, astfel cum a fost modificată prin HG nr. 1000/2012. Solicitantul trebuie să prevadă activitățile necesare și să aloce buget în cadrul proiectului pentru parcurgerea tuturor etapelor procedurale aferente actului normativ sus indicat, pentru planurile de management aferente Siturilor Natura 2000 vizate de proiect.

Pentru a fi eligibile, proiectele promovate în cadrul acțiunilor eligibile trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) Proiectul se încadrează în categoriile de acțiuni finanțabile menționate în PNRR, corespunzătoare Pilon I; Componenta C2; Investiția 3; Subinvestiția I3.1, iar perioada de implementare a proiectului se încadrează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor.
A se vedea secțiunile Obiectiv general; Obiectiv Specific și 3.1.5 Activitățile propuse prin proiect se încadrează în acțiunile eligibile specifice sprijinite în cadrul prezentei Investiții, corelat cu Anexa nr. 13
- b) Planificarea activităților ține cont de prioritizarea actualizării planurilor de management, așa cum reiese ea din Anexa nr. 5 - Etapizarea/prioritizarea livrabilelor finale.
- c) Durata proiectului nu poate să depășească data limită de eligibilitate a cheltuielilor, respectiv **30.03.2026**. La calculul perioadei se va aprecia orizontul de timp cuantificabil prin raportare la cuantumul duratelor de implementare a fiecărei activități previzionate pentru finalizarea proiectului.
A se vedea secțiunea 3.1.5 Activitățile propuse prin proiect se încadrează în acțiunile eligibile specifice sprijinite în cadrul prezentei Investiții, corelat cu Anexa nr. 13
- d) Proiectul corespunde, este localizat și tratează toate ariile naturale protejate (inclusiv ariile naturale protejate de interes național cu care se suprapun total sau parțial siturilor Natura2000) dintr-o zonă de proiect (zonele 1-33), așa cum sunt definite la secțiunea 1.5.2 Alocarea financiară la nivel de zonă de proiect
A se vedea secțiunea 1.5.2 Alocarea financiară la nivel de zonă de proiect
- e) Scopul și obiectivele proiectului trebuie să fie în concordanță cu acțiunile finanțabile menționate în PNRR, corespunzătoare Pilon I; Componenta C2; Investiția 3; Subinvestiția I3.1 și cu activitățile eligibile prezentate în ghid:
 - **Proiectele care propun actualizarea planurilor de management aprobate trebuie să vizeze toate siturile Natura 2000 dintr-o zonă de proiect;**
 - *A se vedea secțiunile Obiectiv general; Obiectiv Specific și 1.5.2 Alocarea financiară la nivel de zonă de proiect*
- f) Bugetul proiectului respectă indicațiile privind cheltuielile raportate la activitățile propuse și încadrarea în procentajele menționate în prezentul ghid (Anexa nr. 14).
- g) Proiectul trebuie:
 1. Să respecte legislația și regulile în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice (inclusiv dacă sunt incluse activități care au fost demarate anterior depunerii proiectului), informării și publicității
 2. proiectul pentru care se solicită finanțare nu a mai beneficiat de finanțare din fonduri publice, altele decât cele ale solicitantului,
 3. Să respecte prevederile ghidului referitoare la eligibilitatea cheltuielilor

Toate criteriile menționate mai sus se probează prin Declarația angajament (Anexa nr. 11), corelat cu secțiunea 3.1.8 Respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea.

- h) Pentru proiectele ce propun activități de comunicare și conștientizare privind biodiversitatea, acestea vor fi detaliate în Planul de informare și publicitate aferent proiectului.

Atenție !

Solicitantul prevede Calendarul detaliat și coordonatele geografice de desfășurare a activităților de teren.

3.1.4 Respectarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH)

Solicitantul va declara respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) (“A nu prejudicia în mod semnificativ”), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, pe toată perioada de implementare a proiectului (Declarația de angajament - Anexa nr. 11).

Se va verifica Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului (Anexa nr. 16 A și 16 B) și informațiile/documentele prezentate pentru probarea modului de aplicare a principiului DNSH.

În situația în care solicitantul nu demonstrează implementarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH - „Do No Significant Harm”) și nu prezintă documentele justificative, ANANP va emite decizii de reziliere a contractelor de finanțare, cu recuperarea sumelor acordate necuvenit.

3.1.5 Respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea

În procesul de pregătire, verificare, implementare și durabilitate a contractului de finanțare, solicitantul respectă legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate.

Se va vedea Declarația de angajament (Anexa nr. 11). Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare.

Atenție!

Perioada estimată de implementare a activităților proiectului se va corela cu cerințele din Anexa nr. 5 și nu va depăși 30.03.2026.

Perioada estimată de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

4. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

REGULAMENTUL (UE) 2021/241 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 124 din 13 decembrie 2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul unui proiect cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții în active corporale și/sau necorporale, conform următoarei listei indicative a cheltuielilor eligibile:

- a) investiții specifice de echipare/dotare a infrastructurii existente care să răspundă nevoilor specifice ale proiectului, în cuantum de maximum 10 % din valoarea proiectului;
- b) efectuarea de studii și expertize necesare actualizării planului/lor de management, prin resurse de expertiză atrase prin proceduri de achiziție, așa cum au fost prevăzute și justificate în cererea de finanțare, în cuantum de maximum 50% din valoarea proiectului;
- c) Salarii/onorarii pentru experții beneficiarului, implicați direct în activități ce vizează expertiza tehnică necesară pentru actualizarea planului/planurilor de management;
- d) Cheltuieli cu deplasarea experților tehnici, necesare pentru derularea activităților de expertiză aferente proiectului;
- e) cheltuieli pentru comisioane, cote, taxe aferente avizării planului de management;
- f) cheltuieli de informare, comunicare și publicitate în cuantum de maximum 5% din valoarea proiectului;
- g) închiriere de mijloace / echipamente de transport / monitorizare necesare pentru desfășurarea activităților specifice actualizării planurilor de management în cuantum de maximum 5 % din valoarea proiectului, dacă acestea nu fac obiectul achizițiilor specificate la categoria prevăzută la pct. b);
- h) activități de auditare a proiectului, maximum 1% dar nu mai mult de 50000 euro echivalent în lei cu TVA.
- i) Studiile elaborate și finalizate după 01.02.2020 și anterior datei de semnare a contractului de finanțare ce conțin date și informații necesare elaborării/actualizării planului/planurilor de management sunt eligibile doar în condițiile în care acestea sunt actualizate, corespund calitativ și sunt în conformitate cu CID-ul.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- sunt necesare pentru realizarea proiectului, să corespundă unor activități eligibile prevăzute în proiect și să fie incluse în bugetul proiectului;

- sunt rezonabile și necesare realizării operațiunii și să conducă la atingerea țintei/jalonului;
- sunt angajate și plătite, în condițiile legii, începând cu data de 1 februarie 2020 și până pe data de finalizare a proiectului, respectiv 30.03.2026, doar dacă se face dovada că sunt realizate în vederea atingerii obiectivelor proiectului și cu respectarea termenelor prevăzute;
- sunt însoțite de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau de alte documente contabile cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate;
- nu au făcut obiectul altor finanțări publice, în condițiile legii.
- nu contravin prevederilor PNRR;
- sunt cuprinse în bugetul proiectului;
- respectă prevederile legislației comunitare și naționale aplicabile, inclusiv în ceea ce privește regimul achizițiilor publice;
- sunt înregistrate distinct în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor aplicabile;
- sunt în conformitate cu contractul de finanțare, încheiat între coordonatorul de reformă/investiție și beneficiar;
- sunt însoțite de documente justificative.

Rata de finanțare acordată prin PNRR este de 100% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului, fără TVA. În ceea ce privește TVA-ul aferent, valoarea acestuia se suportă de la bugetul de stat.

Cheltuieli neeligibile:

- a) cheltuieli cu achiziția de echipamente/bunuri second-hand;
- b) cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziții;
- c) cheltuielile de personal necesare pentru managementul proiectului. Acestea reprezentând contribuția proprie a Solicitantului/Beneficiarului/Partenerului;
- d) cheltuieli generale de administrație aferente activității UIP (chirii, poștă, telefon, fax etc.);
- e) cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, comisioane, taxe (altele decât cele aferente avizării planului de management) rata și dobânzi aferente creditelor;
- f) contribuția în natură;
- g) amenzi, penalități cheltuieli de judecată;
- h) cheltuieli de mentenanță a echipamentelor și / sau sistemelor;
- i) dobânzi debitoare;
- j) sumele rezultate din diferențele de curs valutar;
- k) costuri de amortizare;
- l) cheltuielile efectuate cu achizițiile în regim de leasing;
- m) orice alte cheltuieli considerate necesare pentru atingerea obiectivelor proiectului și care nu fac parte din lista de cheltuieli eligibile sunt considerate cheltuieli neeligibile, iar solicitantul se obligă să le suporte din fonduri proprii;
- n) construcția, achiziția și/sau renovarea clădirilor;

- o) achiziția de teren;
- p) orice cheltuieli generate de achiziția / preluarea de publicații, studii, baze de date, material cartografic, informații referitoare la cartare/inventariere pentru habitate și specii vizate de propunerea de proiect care au fost anterior finanțate;
- q) achiziția de active mobile (mașini, utilaje, bărci, etc) sau componente pentru / ale acestora.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

În etapa de evaluare, pentru cheltuielile care nu respectă condițiile de eligibilitate enunțate, se poate acorda beneficiarului posibilitatea de a le trece în categoria celor neeligibile. În caz contrar acestea vor conduce la diminuarea de către ANANP a valorii eligibile a proiectului. Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a activităților propuse prin proiect cu cele realizate prin alte programe operaționale sau prin alte programe cu surse publice de finanțare.

În conformitate cu prevederile legale privind conflictul de interese, fraudă, corupția și dubla finanțare, solicitantul, emite declarația privind evitarea conflictelor de interese, a fraudei, corupției și dublei finanțări (Anexa nr. 17)

În cazul identificării unei situații de dublă finanțare, se vor emite decizii de reziliere a contractelor de finanțare și se vor recupera sumele acordate necuvenit.

Atenție !

Este necesar ca solicitantul să planifice implementarea și calendarul activităților, corelat cu necesarul de susținere financiară a acestora inclusiv din perspectiva capacitații susținerii fluxului bugetar, în acest sens, solicitantul trebuie să elaboreze graficul estimativ al cererilor de transfer și cuantumul acestora.

În contextul prevederilor legislative specifice Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare - art.4 alin.(1) lit. b), a legislației specifice PNRR - OUG nr.124/2021, cu modificările și completările ulterioare - Art.9 alin.(2), Art.23 alin.(7¹), după contractare, beneficiarii pot solicita prin cereri de transfer, plata avansurilor în cuantum de până la 13% din valoarea contractelor de achiziții încheiate în vederea implementării proiectelor, pe baza previziunilor de etapă.

Pragul valoric de până la 13%, reprezintă pragul maximal care poate fi acordat pentru fiecare contract de achiziții publice, în condițiile reglementate de art. 4 alin. (1) și art. 4 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 264/2003 privind stabilirea acțiunilor și categoriilor de cheltuieli, criteriilor, procedurilor și limitelor pentru efectuarea de plăți în avans din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

În contextul parteneriatelor public/privat este obligatorie efectuarea achizițiilor de către entitatea publică, care are calitatea de autoritate contractantă, în sensul celor subliniate de prevederile art. 4 alin.(1) lit. b) din Legea nr.98/2016, cu modificările și completările

ulterioare, evitând orice situație de interpretare eronată cu privire la aplicabilitatea legislației incidente în domeniul achiziției publice, respectiv dacă sau nu are calitatea de autoritate contractantă, coroborat cu aplicarea mecanismului de acordare și recuperarea avansului legal specificat.

5. DEPUNEREA ȘI COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE

5.1. Modalitatea de depunere a cererilor de finanțare

Cererile de finanțare însoțită de documentele suport se transmite la ANANP prin aplicația informatică proiecte.pnrr.gov.ro, doar în intervalele de depunere menționate la secțiunea indicată în prezentul ghid. Nu se pot transmite cereri de finanțare în afara perioadei de depunere, aplicația blocând înregistrarea acestora.

Data depunerii Cererii de finanțare este considerată data transmiterii solicitării prin aplicația informatică.

Toate solicitările de clarificări, precum și răspunsul la acestea se transmit exclusiv prin intermediul aplicației informatice specificată mai sus.

Cererile de finanțare depuse prin sistemul informatic, precum și toate documentele care le însoțesc, se vor transmite sub semnătura electronică extinsă a reprezentantului legal al solicitantului, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Cererile de finanțare se vor completa cu valorile eligibile ale proiectelor generate de către aplicația informatică, exprimate în lei fără TVA, luând în considerare cursul INFOReuro aferent lunii septembrie 2024 de 1 euro = 4.9774 lei.

La transmitere, fiecare cerere de finanțare va primi un număr de înregistrare, conținând data și ora înregistrării, comunicat solicitantului în mod automat, prin aplicația informatică. Orice corespondență ulterioară va face referire, în mod obligatoriu, la numărul de înregistrare a cererii de finanțare generat și transmis în mod automat de aplicația informatică.

5.2 Limba utilizată la completarea cererii de finanțare

Limba utilizată în completarea cererii de finanțare este limba română.

Pentru toate documentele anexate, redactate în alte limbi dacă este cazul, se va anexa o traducere în limba română realizată fie de un traducător autorizat, fie de solicitant (caz în care pe traducere acesta va face mențiunea “Îmi asum răspunderea privind corectitudinea traducerii” și va semna).

5.3 Cererea de finanțare și Anexe

Cererea de finanțare este compusă din:

-Cererea de finanțare.

-Anexele la cererea de finanțare - documentele completate de solicitant sau, după caz, scanate, salvate în format pdf, semnate digital și încărcate în aplicația electronică.

Documentele depuse, ca parte din cererea de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete.

5.3.1 Documente statutare ale solicitantului (la depunerea cererii de finanțare)

- Actul statutar de constituire;
- Certificatul de înregistrare fiscală.

5.3.2 Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului (la depunerea cererii de finanțare și, dacă este cazul, la contractare - pentru modificări ale reprezentantului)

- O copie a cărții de identitate a reprezentantului legal;
- Actul administrativ de nominalizare a reprezentantului pentru relația cu ANANP în derularea proiectului.

5.3.3 Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal

- Solicitantul (Liderul de parteneriat) va solicita câte o Declarație de consimțământ din partea fiecărui partener, pe care le va anexa Acordului de parteneriat.
- Odată cu cererea de finanțare se va depune doar Declarația de consimțământ asumată de Solicitant (Lider).

5.3.4 Declarația de eligibilitate a solicitantului - Anexa nr. 10 (la depunerea cererii de finanțare)

5.3.5 Declarația de angajament a solicitantului- Anexa nr. 11 (la depunerea cererii de finanțare)

5.3.6 Declarația privind TVA aferentă cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare - Anexa nr. 18 (la depunerea cererii de finanțare)

5.3.7 Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului - Anexa nr. 16 (la depunerea cererii de finanțare)

5.3.8 Acordul de parteneriat - Anexa nr.3 (dacă este cazul)

5.4. Semnarea cererii de finanțare și a documentelor anexate

Pentru transmiterea cererilor de finanțare prin aplicația informatică proiecte.pnrr.gov.ro, semnătura electronică extinsă a reprezentantului legal al solicitantului (individual/ lider de parteneriat) / împuternicitul solicitantului, trebuie să fie certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Declarațiile în nume propriu ale reprezentantului legal al solicitantului pot fi semnate astfel:

- electronic cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare .

Astfel, documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în copie format pdf. sub semnătură electronică extinsă certificată a reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite, după caz. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Atenție!

Pentru declarațiile solicitate în nume personal de reprezentantului legal , nu se acceptă însușirea și semnarea acestora de către o altă persoană împuternicită.

Renunțarea la cererea de finanțare

Retragerea cererii de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal al solicitantului finanțării sau de către persoana împuternicită prin mandat/împuternicire specială, în baza unui/unei Ordin/ Decizie/ Hotărâri de retragere a proiectului (cererii de finanțare).

Retragerea solicitării de finanțare se poate realiza prin sistemul informatic, până la momentul semnării contractului de finanțare.

6 CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

6.1. Contractarea proiectelor

ANANP va întocmi documentațiile de contractare pentru proiectele care au fost declarate eligibile în urma verificării, precum și în urma finalizării contestațiilor depuse, cu respectarea condiției de încadrare în alocarea financiară a apelului de proiecte. În vederea semnării contractelor de finanțare, ANANP va transmite informații către solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost aprobate.

Se consideră renunțare la finanțare neprimirea contractului de finanțare semnat de solicitantul eligibil în termen de 15 de zile de la informarea prevăzută mai sus.

Contractul se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Încheierea contractului este condiționată de prezentarea de către solicitantul eligibil a documentelor corespunzătoare momentului contractării, respectiv:

6.1.1. Certificate care să ateste lipsa datoriilor fiscale restante și, după caz, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat și bugetul local, (la contractare) - documentul trebuie să se afle în perioada de valabilitate la data depunerii.

6.1.2. Certificatul de cazier judiciar (la contractare) - documentul trebuie să se afle în perioada de valabilitate la data depunerii.

6.1.3. Document emis de bancă/trezorerie care să conțină datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului pentru care se solicită finanțare din PNRR (denumirea, adresa băncii/ trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu ANANP)

6.2. Implementarea și monitorizarea proiectelor

Monitorizarea implementării contractelor de finanțare din punct de vedere tehnic și financiar se va realiza de către ANANP.

Pe toată perioada de implementare a proiectului, beneficiarul finanțării:

- trebuie să respecte obligațiile prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) (“A nu prejudicia în mod semnificativ”), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile.
- trebuie să notifice ANANP asupra oricărei situații, eveniment ori modificare care afectează sau ar putea afecta respectarea condițiilor de eligibilitate/criteriilor de selecție aplicabile menționate în prezentul Ghidul în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la luarea la cunoștință a situației respective.
- trebuie să respecte prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse, egalității de gen și nediscriminării.
- În cazul în care Liderul de parteneriat este o instituție de învățământ superior particulară acreditată, procedurile de atribuire vor fi derulate în baza ordinului MIPE 372/2024 privind aprobarea modalității de derulare a procedurii de achiziție pentru atribuirea contractelor de furnizare de produse, prestare de servicii, execuție de lucrări finanțate din fonduri externe nerambursabile și rambursabile aferente Mecanismului de redresare și reziliență, alocate prin Planul Național de Redresare și Reziliență aplicabile beneficiarilor privați care nu au obligația respectării prevederilor legale aplicabile în domeniul achizițiilor publice, precum și a listei utilizate pentru verificarea achizițiilor derulate de aceștia.
- este obligat să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect, solicitate de către ANANP, MMAP, Autoritatea de Certificare, Autoritatea de Audit, MIPE sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor finanțate din PNRR.
- este obligat să asigure accesul la documente și informații și accesul la fața locului al reprezentanților CE, ECA, AA, EPPO, OLAF, DLAF și DNA, ca urmare a unei adrese de notificare a auditului/controlului.
- are obligația arhivării și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente acestora, în conformitate cu prevederile art. 132 din Regulamentul financiar, respectiv timp de 5 ani de la data plății soldului sau, în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări. Această perioadă este de 3 ani în cazul în care valoarea finanțării este mai mică sau egală cu 60.000 euro sau stabilită potrivit prevederilor normelor privind ajutorul de stat, după caz, oricare este mai lungă.
- are obligația păstrării evidenței informațiilor despre fondurile obținute pentru o perioadă de minimum 10 ani de la data la care au fost acordate ultimele fonduri.

- Trebuie să îndeplinească măsurile legate de vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii Europene, inclusiv, atunci când este cazul, afișând emblema Uniunii Europene și o declarație de finanțare corespunzătoare cu următorul conținut: "finanțat de Uniunea Europeană - NextGenerationEU", precum și prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg, **cu respectarea prevederilor Manualului de identitate vizuală a PNRR** elaborat de către MIPE și aprobat prin ordin al ministrului.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului.

Perioada de implementare nu poate depăși data de 30.06.2026.

Astfel, termenul limită de predare către ANANP a versiunii finale a planului de management actualizat este 30.03.2026.

În cazul neîndeplinirii integrale/parțiale a acțiunilor/ indicatorilor de proiect, respectiv până la termenele maxime aprobate, recuperarea sprijinului se va realiza cu respectarea principiului proporționalității.

Trimestrial, după semnarea contractului de finanțare, beneficiarul va depune la ANANP un Raport de progres privind stadiul implementării proiectului. Acesta va cuprinde informații* cu privire la:

- Raportarea progresului înregistrat în obținerea avizelor/ acordurilor/ autorizațiilor necesare demarării investițiilor;
- Raportare cu privire la îndeplinirea obligațiilor referitoare la asigurarea elementelor de identitate vizuală specifice MRR;
- Raportare cu privire la progresul fizic și financiar al investiției;
- Probleme și dificultăți întâmpinate;
- Măsuri de remediere propuse;
- Alte aspecte sau documente justificative, după caz.

**Lista este orientativă. Raportul de progres - formular tipizat va fi pus la dispoziție de ANANP. Totodată, prin Raportul de progres se va asigura și colectarea datelor privind beneficiarul final al fondurilor, în conformitate cu art. 22 alin. (2) lit. d) din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021.*

Raportul de progres - formular tipizat ce va constitui anexa la contractul de finanțare, va fi pus la dispoziție de ANANP.

ANANP poate transmite **solicitări de clarificări/completări pe documentele transmise de beneficiar în etapa de implementare**. Netransmiterea unui răspuns complet și în termen la solicitarea de clarificări poate conduce la rezilierea contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile ghidului specific/contractului de finanțare.

7 FINANȚAREA CHELTUIELILOR ELIGIBILE

Mecanismul de finanțare

În termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la semnarea contractului de finanțare sau odată cu depunerea primei cereri de transfer, beneficiarul trebuie să depună Graficul inițial estimativ privind estimările trimestriale de fonduri și termenele de depunere a cererilor de

transfer, în care va preciza numărul estimat de cereri de transfer și valoarea acestora. Numărul de cereri și valorile aferente pot fi modificate ulterior prin depunerea de Grafice estimative rectificative.

Transferul către beneficiari al sumelor eligibile, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 și a normelor metodologice de aplicare a acestora, se realizează în baza cererilor de transfer depuse de beneficiari, în condițiile și pe baza documentelor prevăzute prin contractele de finanțare, precum și conform documentației justificative stabilite prin prezentul ghid.

Cerere de transfer⁸ - cererea depusă de către un beneficiar, prin care se solicită ANANP virarea sumelor, în baza contractului de finanțare și a documentației justificative stabilite prin ghiduri specifice pentru demararea și finanțarea activităților proiectului.

Cu excepția transferului de sume pentru facturile reprezentând avansuri și plăți efectuate începând cu data de 1 februarie 2020, cererea de transfer se depune numai după finalizarea integrală cel puțin a unei faze din proiect.

Beneficiarii depun la ANANP cereri de transfer pentru plățile care urmează a fi efectuate, cu excepția cazului în care plățile au fost efectuate începând cu data de 1 februarie 2020, în condițiile art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021, înainte de semnarea contractului de finanțare, pentru care se întocmesc cereri de transfer distincte care se depun la ANANP în termen de 15 zile lucrătoare de la aprobarea contractelor de finanțare.

Termene de autorizare/plată

În termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de transfer întocmite conform contractului de finanțare, ANANP autorizează cheltuielile cuprinse în cererea de transfer și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 5 zile lucrătoare de la aprobarea documentelor de către ordonatorul principal de credite.

În situația în care sunt necesare documente adiționale sau clarificări, termenul de 10 zile lucrătoare poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

În cazul ultimei cereri de transfer depuse de beneficiar în cadrul proiectului, termene menționate anterior pot fi prelungite cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale, dar fără a depăși 45 de zile de la data depunerii cererii de transfer.

După efectuarea plății, ANANP notifică beneficiarul cu privire la plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de transfer.

Reconcilierea contabilă

Beneficiarii de proiecte finanțate din fonduri europene au obligația să țină pentru fiecare proiect o evidență contabilă distinctă, folosind conturi analitice distincte.

În vederea efectuării reconcilierii contabile dintre conturile contabile ale ANANP și cele ale beneficiarilor pentru proiectele implementate în cadrul PNRR, beneficiarii au obligația transmiterii trimestriale, până la data de 20 a lunii următoare perioadei de raportare, a formularului - *Notificare cu privire la reconcilierea contabilă*, din care să rezulte sumele primite de la ANANP, conform prevederilor din contractele de finanțare.

Cererile de transfer

Fiecare cerere de transfer transmisă de beneficiar trebuie să reflecte separat, pentru fiecare an calendaristic, cheltuielile efectuate în cadrul proiectului.

⁸ Conform prevederilor OUG nr. 124/ 2021, cu modificările și completările ulterioare

ANANP își rezervă dreptul de a refuza integral/parțial efectuarea plății aferentă unei cereri de transfer, dacă nu au fost transmise documentele menționate la secțiunile anterioare, în termenele solicitate și cu respectarea prevederilor legale sau ale contractului de finanțare încheiat, sau dacă documentațiile nu sunt corecte și conforme, ori conțin informații și documente neconforme.

Beneficiarii finanțării care efectuează plăți în valută în cadrul proiectului solicită prin cererile de transfer contravaloarea în lei a acestora la cursul Băncii Naționale a României, denumită în continuare BNR, din data întocmirii documentelor de plată în valută.

Documente anexate cererii de transfer:

- Procese verbale de recepție la finalizarea studiilor/expertizelor necesare actualizării planului de management, precum și alte documente justificative stabilite prin instrucțiuni aprobate de președintele ANANP;
- Studiile/ expertizele efectuate, avizate în conformitate cu prevederile legale;
- Fișe de pontaj ale experților remunerați și livrabilele aferente activității acestora;
- Documente justificative care să demonstreze implementarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH - „Do No Significant Harm”) așa cum sunt solicitate și asumate prin Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului;
- Raport de finalizare (la ultima cerere de transfer)
- Alte documente, după caz.

**Toate documentele prezentate în perioada de implementare, inclusiv cele anexate cererii de transfer trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației incidente și cu respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR.*

Procedura cuprinzând modul de transmitere a cererii de transfer și a documentelor anexate acesteia, precum și alte instrucțiuni necesare pentru desfășurare procesului de decontare se elaborează la nivelul ANANP, se aprobă prin dispoziția președintelui și se aduce la cunoștința persoanelor interesate prin publicarea pe pagina de internet a instituției, <http://anap.gov.ro/>.

Proiectul se consideră finalizat în momentul în care Beneficiarul predă către ANANP planul/planurile de management actualizate (în conformitate cu angajamentul luat prin cererea de finanțare), împreună cu dreptul de proprietate/autor, în baza unui proces verbal cantitativ și calitativ de predare-primire.

După finalizarea proiectului, beneficiarul:

- este obligat să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect, solicitate de către ANANP, MMAP, MIPE, Autoritatea de Certificare, Autoritatea de Audit sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor finanțate din PNRR.
- este obligat să asigure accesul la documente și informații și accesul la fața locului al reprezentanților CE, ECA, AA, EPPO, OLAF, DLAF și DNA, ca urmare a unei adrese de notificare a auditului/controlului.
- are obligația arhivării și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente acestora, în conformitate cu prevederile art. 132 din Regulamentul financiar, respectiv timp de 5 ani de la data plății soldului sau, în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări. Această perioadă este de 3 ani în cazul în care valoarea

finanțării este mai mică sau egală cu 60.000 euro sau stabilită potrivit prevederilor normelor privind ajutorul de stat, după caz, oricare este mai lungă.

- are obligația păstrării evidenței informațiilor despre fondurile obținute pentru o perioadă de minimum 10 ani de la data la care au fost acordate ultimele fonduri.
- Trebuie să mențină măsurile legate de vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii Europene, inclusiv, atunci când este cazul, afișând emblema Uniunii Europene și o declarație de finanțare corespunzătoare cu următorul conținut: "finanțat de Uniunea Europeană - NextGenerationEU", precum și prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg, cu respectarea prevederilor Manualului de identitate vizuală a PNRR elaborat de către MIPE și aprobat prin ordin al ministrului.

7. PREVENIREA, VERIFICAREA ȘI CONSTATAREA NEREGULILOR

Activitatea de prevenire, verificare și constatarea neregulilor se va desfășura pe toată perioada de implementare și durabilitate a proiectelor, de către autoritățile, cu rol de verificare și control, respectiv cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, cu respectarea prevederilor **ORDONANȚEI DE URGENȚĂ nr. 70 din 26 mai 2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2023.**

8. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

Se pot emite ordine de ministru pentru modificarea prevederilor prezentului ghid pentru actualizarea cu eventuale modificări legislative aplicabile sau pentru îmbunătățirea procesului de verificare, în cuprinsul cărora vor exista și prevederi tranzitorii pentru proiectele aflate în procesul de verificare pentru asigurarea principiului tratamentului nediscriminatoriu al tuturor solicitanților de finanțare. ANANP va emite instrucțiuni în aplicarea prevederilor prezentului ghid. Pentru asigurarea principiului transparenței ANANP va publica ordinele de modificare a prezentului ghid pe pagina de internet a autorității.

9. ANEXE

Anexa nr.	Contextul legat de conținut
Anexa nr. 1	Cerere de finanțare
Anexa nr. 2	Model contract de finanțare
Anexa nr. 3	Model acord de parteneriat
Anexa nr. 4	Alocare zone de proiect pe regiuni
Anexa nr. 5	Lista siturilor Natura2000 și prioritizarea acestora
Anexa nr. 6	Detalii aferente fiecărei zone de proiect
Anexa nr. 7	Alocarea financiară la nivelul fiecărei zone de proiect

Anexa nr. 8	Detalii suplimentare aferente conținutului și modalității de completare a Cererii se finanțare
Anexa nr. 9	Model grile de evaluare
Anexa nr. 10	Declarația de eligibilitate
Anexa nr. 11	Declarație de angajament
Anexa nr. 12	Detalierea habitatelor componente ale fiecărei problematici
Anexa nr. 13	Model grafic/calendar pentru activități și livrabile
Anexa nr. 14	Bugetul proiectului
Anexa nr. 15	Declarație de disponibilitate
Anexa nr. 16	Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH
Anexa nr. 17	declarația privind evitarea conflictelor de interese, a fraudei, corupției și dublei finanțări
Anexa nr. 18	Declarație TVA
Anexa nr. 19	Metodologie selecție partener privat
Anexa nr. 20	Declarație privind desfășurarea de activități economice (inclusiv serviciile prestate în cadrul proiectelor finanțate prin PNRR) de maxim 20% din totalul activității lor anuale